

Žádost na prohlášení objektu kulturní památkou

A) IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název navržené památky: Pivovar v Buštěhradě – část areálu

Výčet částí: - Hlavní budova pivovaru s „věží“
- Budova tzv. staré školy

Typ objektu: Dříve pivovar + škola, dnes sídlo firmy Level, podnikatelské využití
(kanceláře, sklady, apod.)

Vlastník: Firma Level a.s.
Musílkova 208/5
150 00 Praha 5
Tel. 205188102

Adresa: Náměstí č.p. 111
273 43, Buštěhrad
Katastrální území Buštěhrad, Středočeský kraj

B) CHARAKTERISTIKA OBJEKTU

Podle archivních záznamů náležel buštěhradský pivovar k nejstarším podnikům pivovarským. Již v době, kdy byl Buštěhrad povýšen na město (1497), dostal mimo jiná práva též tzv. právo várečné. **Avšak první a tedy nejstarší zápis o pivovaru pochází až z roku 1548.** K pivovaru patřila i sladovna a chmelnice nad městečkem. **Za třicetileté války byl pivovar velmi zrušován a vyrabován.** Roku 1633 se však dočkal obnovy a různých stavebních úprav. Až jej konečně **v roce 1755 přestavěl vlašský stavitel Anselmo Lurago,** podílející se i na stavbě zdejšího zámku. Po dalších sto letech byl pivovar rozšířen o prostor dřívějšího panského mlýna a roku 1873 byly postaveny nové ležácké sklepy. V roce 1905 byla "zastaralá" technologie vaření piva přebudována "na parní". **Už od roku 1685 bylo buštěhradské pivo dováženo do vrchnostenského a knížecího dvora a paláce v Praze.** Dlouholetou tradici vaření piva zde ukončila až ministerská vyhláška z roku 1966 o zrušení rajonizace, která dávala zákazníkům větší volnost ve výběru dodavatelů. Likvidace pivovaru byla dokončena 31. 12. 1967. Pivovar často střídal majitele, byli mezi nimi například **Anna Marie Františka,** vévodkyně Toskánská a Leopold, vévoda Toskánský. Po Ferdinandovi, velkovévodovi Toskánském a jeho synu Leopoldovi II. Toskánském, přešel majetek roku 1847 na císaře Ferdinanda Dobrotivého a až do roku 1918 zůstal v rukách **Habsburků.** Po vzniku Československé republiky areál pivovaru připadl státu, v jehož vlastnictví zůstal až do privatizace v roce 1993. **Poté získal areál současný majitel – firma Level.**

Současný stav: **Nejstarší část** – podlouhlá, původem zřejmě pozdně gotická budova pivovaru, byla v baroku přestavěna, a posléze i v 19. století, kdy byla přistavěna další část; z této doby také pochází poslední úprava fasády. Krytina rohové části je zánovní Bramac, dvorní křídlo má krytinu starší, leč celistvou. **Tzv. stará škola** je zřejmě objekt barokní, s mansardovou střechou, nyní bez vnějších omítek a s novodobou plechovou krytinou. V areálu se nachází ještě nějaké novodobé haly a jejich torza a budova č.p.150, která je v současnosti nově opravena a jsou v ní byty.

C) ZDŮVODNĚNÍ NÁVRHU

Buštěhradský pivovar je jednou z nejvýraznějších dominant ve městě. Jeho rozsáhlé hmoty jsou naprosto určující pro charakteristický vzhled této části města. Náměstí, které přiléhá k pivovaru na východní straně, si doposud zachovalo historický vzhled, a to přesto, že objekty nejsou památkově chráněny, ani zde není památková zóna. **Lze říci, že tyto partie představují nejlépe zachovanou historickou zástavbu ve městě.** Západně od pivovaru se nachází rybník – i zde je silueta pivovaru naprosto určující.

Záchranu pivovaru považujeme za mimořádně důležité pro zachování genia loci města, mimo jiné města spisovatele Oty Pavla. **Nechápeme, že takto významný a zachovalý objekt dosud není kulturní památkou! Ve schváleném územním plánu je sice v této části vyznačeno „urbanisticky hodnotné území“, to však pro investora zřejmě žádné reálné omezení nepředstavuje.**

Naprosto nesouhlasíme se záměrem investora tento objekt zbourat – **budovy rozhodně nejsou v havarijním stavu, mají udržované střechy a jsou dlouhodobě užívané.** Navíc zde ani neproběhl stavebně historický průzkum. Investor hodlá uvolněnou parcelu prodat či zde postavit novostavbu – což by bylo zřejmě pro starý Buštěhrad (kterému se zatím intervence soudobé architektury tohoto rozsahu vyhýbaly) katastrofální a navždy by to změnilo jeho tvář.

Za O.S. Buštěhrad Sobě ing. Zdeněk Malý
předseda sdružení

Buštěhrad Sobě, občanské sdružení
se sídlem Starý hrad 11/2, 273 43 Buštěhrad
IČO 70803625

Vypracovala:
Ing.arch. Daniela Javorčková
Tel. 737963452
Email: daniela.javorcekova@seznam.cz